

**Proves d'accés a cicles formatius de grau superior de formació professional inicial,
d'ensenyaments d'arts plàstiques i disseny, i d'ensenyaments esportius 2015**

Geografia
Sèrie 1

**SOLUCIONS,
CRITERIS DE CORRECCIÓ
I PUNTUACIÓ**

INSTRUCCIONS

La prova consta de dos exercicis:

- Part obligatòria: Exercici 1.
- Part optativa: Exercici 2. En aquest exercici heu de triar UNA de les dues opcions, A o B. Cal que indiqueu clarament quina heu triat (A o B).
Si responeu a les dues opcions, s'entendrà que heu escollit l'opció A. En cap cas no es puntuaran qüestions de les dues opcions.

Exercici 1

[5 punts en total]

Llegiu atentament el text i responeu a les qüestions següents.

Amb 7,5 milions de visitants anuals i més de 16,5 milions de pernoctacions, Barcelona és una de les deu ciutats del món més visitades i la que atrau més participants en congressos. Per no morir d'èxit, des de fa uns quants anys la capital catalana aposta per un model de turisme sostenible respectuós amb el territori i les persones, beneficiós per a la projecció exterior de la marca Barcelona i que alhora genera una important activitat econòmica. Dos exemples d'aquest nou model són la gestió de la mobilitat turística al voltant d'indrets emblemàtics com la Sagrada Família i el nou pla de gestió del Park Güell. També cal destacar la creació i la progressiva implantació dels plans de turisme de districte.

Per donar a conèixer aquest turisme responsable, Barcelona acull diferents esdeveniments. Concretament, la GSTC Destinations Community. Per primera vegada la ciutat és amfitriona d'aquesta trobada internacional impulsada per l'Organització Mundial del Turisme (OMT). La trobada busca compartir pràctiques, polítiques i comunicacions sobre les accions sostenibles dutes a terme per les destinacions membres. Alhora, la renovació de la certificació Biosphere World Class Destination reconeix durant tres anys més la capital catalana com a destinació responsable en la gestió de l'activitat turística. El 2011, Barcelona va ser la primera ciutat del món a obtenir aquesta certificació turística i la renovació la consolida internacionalment com a destinació sostenible.

La signatura de la Carta del Turisme Responsable, l'adhesió al Global Sustainable Tourism Council (l'única entitat que pot acreditar a escala mundial certificacions de turisme sostenible) i el nou Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat 2012-2022 de Barcelona són algunes de les passes cap aquest eix vertebrador del turisme sostenible urbà.

Adaptació feta a partir del text de
Gemma MARTÍ. «Turisme urbà sostenible».
La Vanguardia (9 novembre 2014)

1. Resumi les idees principals del text.

[1 punt]

Barcelona s'ha convertit en una de les deu ciutats més visitades del món i és la primera destinació mundial pel que fa al nombre de participants en congressos. Aquest increment de l'activitat turística ha fet que la capital catalana s'hagi replantejat el model turístic que vol oferir als visitants per a fer-lo compatible amb la convivència ciutadana, i que hagi optat per un turisme urbà sostenible. La renovació per tres anys més de la distinció de Barcelona com a destinació responsable en la gestió de l'activitat turística, la consolida internacionalment com a destinació sostenible.

2. Definiu *turisme urbà sostenible*, *marca Barcelona* i *turisme de districte*.

[1,5 punts]

- Turisme urbà sostenible: **Modalitat turística respectuosa amb el territori i les persones que intenta aconseguir l'equilibri entre l'activitat turística i la qualitat de vida dels ciutadans.**
- Marca Barcelona: **Imatge que la ciutat de Barcelona projecta a escala internacional. Actualment serveix de reclam per a atreure turistes, fires, congressos, talents, inversions, etcètera.**
- Turisme de districte: **Modalitat turística impulsada per l'Ajuntament de Barcelona que té per objectiu descentralitzar i descongestionar el turisme urbà fent-lo extensible als diferents barris de la ciutat, de manera que se'n minimitzi l'impacte i, alhora, s'afavoreixi que els beneficis que genera quedin més distribuïts.**

3. Feu una breu exposició sobre els atractius turístics que han fet de Barcelona una de les ciutats més visitades del món.

[2,5 punts]

Els aspirants hauran d'assenyalar que actualment la marca Barcelona gaudeix d'una gran projecció internacional i la ciutat es troba entre les deu més visitades del món.

La Ciutat Comtal ofereix als visitants un gran patrimoni històric i arquitectònic (la Barcelona romana, la ciutat medieval, Gaudí, la ruta modernista), una oferta museística de prestigi (Museu Picasso, MNAC, MACBA), abundants activitats culturals i de lleure, sense oblidar l'oferta esportiva. Cal recordar que el museu del F. C. Barcelona és el més visitat de la ciutat.

Actualment Barcelona encapçala el rànquing de ciutats de congressos i és la seu del Mobile World Congress. També duu a terme projectes de turisme sostenible i opta per la innovació per tal d'intentar atreure inversions en recerca i desenvolupament. Un exemple d'aquesta aposta és la conversió del districte industrial del Poblenou en el districte de la innovació 22@.

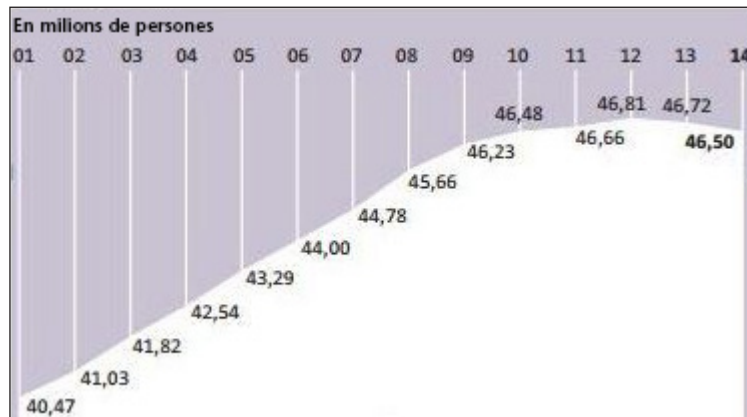
Exercici 2

[5 punts en total]

OPCIÓ A

Observeu atentament el gràfic i responeu a les qüestions següents.

Evolució de la població a Espanya (2001-2014)

FONT: INE, publicat a *La Vanguardia* (1 juliol 2014).

1. Descriu la informació que proporciona el gràfic.

[1 punt]

La corba del gràfic elaborat amb dades de l'Institut Nacional d'Estadística mostra l'evolució de la població a Espanya entre els anys 2001 i 2014. S'hi pot observar que la població creix ostensiblement, i de manera continuada, durant la primera dècada del segle XXI, moment a partir del qual tendeix a estabilitzar-se i se n'atura el creixement fins que comença a disminuir a partir de l'any 2012.

2. Definiu *creixement vegetatiu*, *saldo migratori* i *ISF*.

[1,5 punts]

- **Creixement vegetatiu: Diferència entre el nombre de naixements i el de defuncions. El resultat pot ser positiu o negatiu.**
- **Saldo migratori: Diferència entre el nombre d'immigrants i el d'emigrants. El resultat pot ser positiu o negatiu.**
- **ISF: Nombre mitjà de fills que tindrà una dona al llarg de la seva vida fètil.**

3. Expliqueu quins han estat els factors que han contribuït al descens de la població a Espanya en els darrers anys i les repercussions que aquest fet pot tenir en el futur.

[2,5 punts]

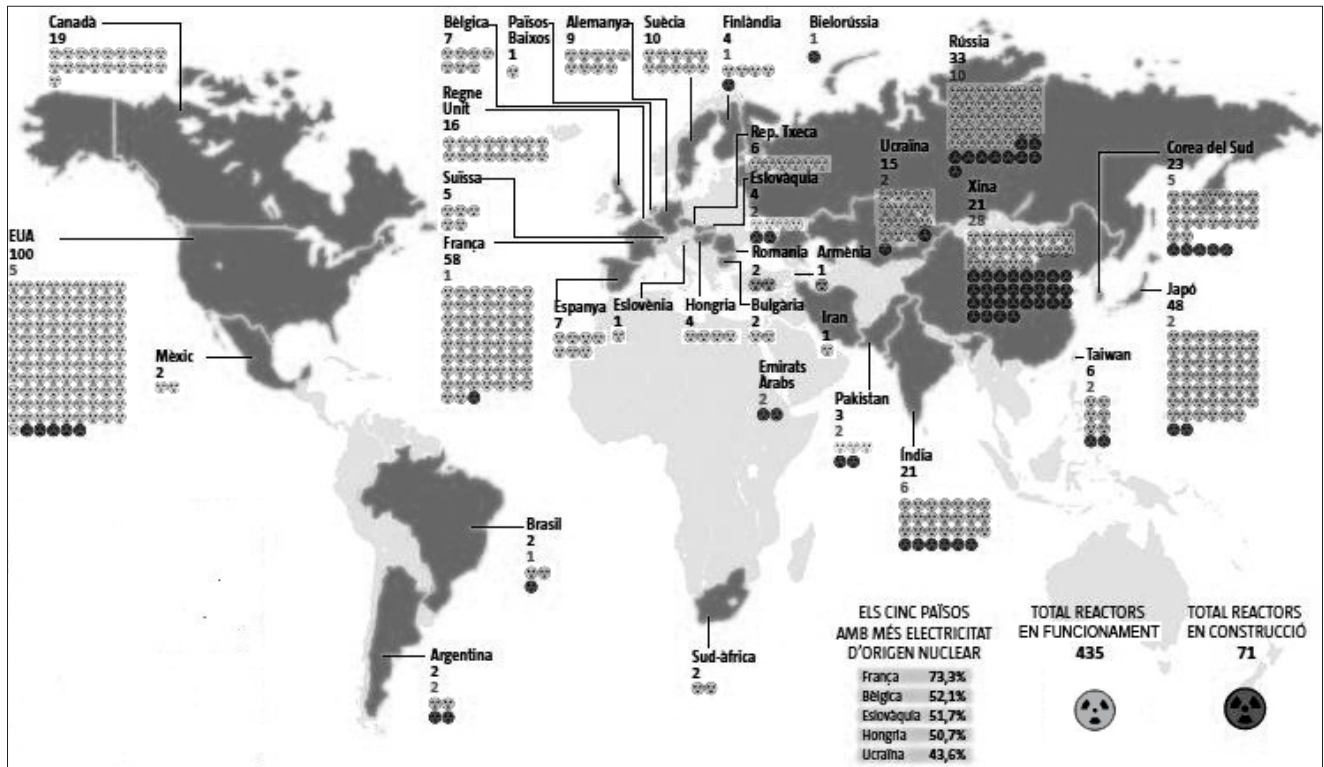
Els aspirants han de contestar que els factors més importants que han contribuït al descens de la població en els darrers anys han estat:

- **El descens del nombre de naixements: les dones tenen cada vegada menys fills i a més el nombre de dones en edat fètil (15-49 anys) es redueix per l'arribada a aquesta franja d'edat de les generacions menys nombroses nascudes durant la crisi de la natalitat dels anys vuitanta i primera meitat dels noranta. Les polítiques laborals i socials espanyoles tampoc no afavoreixen gaire la maternitat.**
- **La crisi econòmica és un altre factor que cal tenir en compte. Des que va començar l'any 2008, ha disminuït el nombre d'immigrants que arriba a Espanya i ha augmentat el nombre dels qui retornen al seu país. La crisi i les polítiques d'austeritat també han provocat la sortida de gent jove del país a la recerca de feina i d'un futur millor. Des de fa cinc anys el saldo migratori és negatiu.**
La pèrdua de població jove en edat de treballar, el descens de la natalitat i l'augment de l'esperança de vida faran que la població pateixi un procés d'envelliment.

OPCIÓ B

Observeu el mapa i responeu a les qüestions següents.

Situació de l'energia nuclear al món

FONT: Fòrum de la Indústria Nuclear, publicat a *La Vanguardia* (20 agost 2014).

1. Descriviu la informació que proporciona el mapa.

[1 punt]

El planisferi temàtic elaborat amb dades del Fòrum de la Indústria Nuclear mostra la situació de l'energia nuclear al món.

Els països que disposen de més reactors nuclears en funcionament són els EUA, França, el Japó, Rússia, Corea del Sud, la Xina i l'Índia, mentre que els que generen més electricitat d'origen nuclear són França, Bèlgica, Eslovàquia, Hongria i Ucraïna. En el mapa s'observa que hi ha unes quantes regions del món que no utilitzen aquest tipus d'energia, com la major part del continent africà, Oceania, i zones de l'Orient Mitjà; en canvi, països com la Xina, que té vint-i-vuit reactors en construcció, hi han apostat clarament.

2. **a)** Definiu *fissió nuclear* i *fusió nuclear*.
b) De quin mineral s'abasteixen les centrals nuclears?

[1,5 punts]

a) — Fissió nuclear: **Procés de divisió nuclear atòmica que genera una gran quantitat d'energia.**

— Fusió nuclear: **Procés d'unió de dos nuclis atòmics per a formar-ne un de nou, de pes atòmic més gran.**

b) **Urani (enriquit).**

3. Feu una breu exposició sobre els avantatges que suposa la utilització de l'energia nuclear com a alternativa als combustibles fòssils i expliqueu per què l'ús d'aquesta energia genera un gran rebuig social.

[2,5 punts]

Els aspirants han d'assenyalar que actualment, a causa de la inestabilitat del preu del petroli, de l'escassetat de les reserves i del gran impacte ambiental que genera la crema de combustibles fòssils, hi ha països que s'han plantejat la utilització d'energia nuclear perquè és una energia neta (no produeix emissions de CO₂) i, a més, té un gran poder calorífic.

Però l'ús d'aquesta energia genera un fort rebuig social per culpa del cost elevat de les instal·lacions i el manteniment de les centrals, pel risc potencial d'un accident que podria ocasionar fugites radioactives de conseqüències inesperades, i per l'emmagatzematge dels residus altament radioactius que genera.

Els aspirants també poden fer referència a algun dels accidents nuclears esdevinguts: Txernòbil, Fukushima, Vandellòs I, etcètera.

Institut
d'Estudis
Catalans

L'Institut d'Estudis Catalans ha tingut cura de la correcció lingüística i de l'edició d'aquesta prova d'accés